

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język hiszpański
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma arkusza:</i>	MJHP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	20 maja 2025 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	27 czerwca 2025 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *animales comunales* zamiast *animales comunes* w zadaniu 3.2.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *hacer tamis* zamiast *hacer tatamis* w zadaniu 3.1.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *limitar a los clientes* zamiast *perder a los clientes* w zadaniu 6.8.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *tener problemas* zamiast *perder a los clientes* w zadaniu 6.8.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *sin ducha* zamiast *de la ducha* w zadaniu 6.5.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *su tamaño y el lugar de su exhibición* zamiast *su tamaño* w zadaniu 3.3.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem
 - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku hiszpańskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku hiszpańskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.

5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	B
1.2.		II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
1.4.			B
1.5.			D
1.6.			C

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	E
2.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	C
2.3.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	D
2.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	F
2.5.			A

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Podstawa programowa	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym. II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>	
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	
3.4.		

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że słoma ryżowa była wykorzystywana w Japonii do produkcji mat. Akceptuje się odpowiedź, w której zdający zamiast użyć rzeczownika pospolitego *colchón* podaje nazwę maty *tatami*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
hacer / elaborar / fabricar los colchones llamados tatamis

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
hacer / crear / producir colchones la creación de colchones la fabricación de colchones especiales hacer / crear / producir tatami(s)	
colchones tatami(s)	akceptuje się użycie wyłącznie rzeczownika
fabricar colchones para practicar (algunos) deportes hacer tatamis para practicar judo o kárate	akceptuje się odpowiedź uzupełnioną – zgodnie z tekstem – o informację o tym, do czego były wykorzystywane maty tatami

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
hacer esculturas fabricación de arte artesanal	odpowiedź niezgodna z tekstem
practicar deportes producir productos usados en los deportes la fabricación artesanal	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
fabricación de materiales de colchones	odpowiedź niejasna
hacer tamis	użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst

Zadanie 3.2.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
animales comunes	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
simples animales animales normales	akceptuje się inne określenia, które mogą być uznane za synonimy przymiotnika <i>comunes</i>
animales monumentales	akceptuje się określenia odnoszące się do wielkości przedstawianych zwierząt
animales figuras de animales	akceptuje się rzeczownik <i>animales</i> bez żadnego określenia

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
unos monumentos objetos ficticios o fuera de lo convencional	odpowieź niezgodna z tekstem
culturas de animales	odpowieź niejasna
animales comunales	błąd zmieniający znaczenie wyrazu

Zadanie 3.3.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że figury przygotowane na 10. edycję festiwalu różniły się wielkością od tych przygotowywanych w poprzednich latach.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
su/el tamaño	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
la altura que eran el doble de grandes que eran más grandes el (hecho) de que fueron dos veces más grandes de lo normal/habitual el que fueran dos veces más grandes su tamaño dos veces más grande	
tamaño el tamaño	akceptuje się drobne błędy językowe i/lub błędy zapisu niezakłócające komunikacji

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
el lugar de su exhibición	odpowieź niezgodna z tekstem
su tamaño y el lugar de su exhibición	dwie odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna
que eran grandes	odpowieź nie jest wystarczająco precyzyjna
su tipo	odpowieź niejasna
dos veces más grande(s)	odpowieź nie jest spójna z fragmentem poprzedzającym lukę
(su/la) talla	odpowieź wieloznaczna

Zadanie 3.4.

Ta odpowiedź jest dwuczłonowa. Aby została zaakceptowana, zdający musi uzupełnić obie luki zgodnie z wysłuchanym tekstem. Z odpowiedzi musi wynikać, że festiwal cieszy się popularnością zarówno w Japonii, jak i w innych częściach świata. Nie jest akceptowana odpowiedź, w której zdający jedną z luk uzupełnia wyłącznie rzeczownikiem *turistas*. Jest ona uznawana za nieprecyzyjną.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
dentro ... fuera de Japón en Japón ... en el extranjero entre los japoneses ... los extranjeros
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
entre los turistas de Japón ... los turistas extranjeros en Japón ... entre los extranjeros entre los japoneses ... las personas de otras partes del mundo en Japón ... en todo el mundo

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
entre los japoneses ... los turistas	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
entre los turistas japoneses entre los extranjeros	odpowiedź jednoczłonowa

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
4.2.			C
4.3.			A
4.4.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu [...].	D
4.5.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.2.			E
5.3.			D
5.4.			F
5.5.			A

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
6.2.			C
6.3.			D
6.4.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	B

Zadanie	Podstawa programowa	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i> V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i> I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.6.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.
6.7.		VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.
6.8.		

Uszczegółowienia do zadania 6.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
de la ducha	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
del ducha de cabina de ducha	akceptuje się drobne błędy niezakłócające komunikacji
de una ducha	akceptuje się rodzajnik nieokreślony

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
de la cabina telefónica de la bañera del lavabo	odpowiedź niezgodna z tekstem
ducha era una ducha sin (la) ducha de baño del cuarto de baño abierta	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu poprzedzającym lukę i/lub nie łączy się z nim logicznie
de una especie de cabina telefónica de una especie del baño	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

Zadanie 6.6.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że brak tradycyjnej łazienki w pokojach hotelowych wynika z aktualnych tendencji / mody.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
las actuales tendencias las tendencias modernas la moda (actual)	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
la moda de ser/parecer original la búsqueda de originalidad que se considera (algo) anticuado que se considera pasado de moda del proceso de modernización la modernidad la modernización	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
la falta de dinero la crisis las consideraciones anticuadas	odpowiedź niezgodna z tekstem
estar/está moderno	odpowiedź niejasna
moderno	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem poprzedzającym lukę

Zadanie 6.7.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
bárbaros del norte	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
bárbaros del Norte	akceptuje się użycie wielkiej litery w wyrazie <i>norte</i>
barbaros del norte	akceptuje się brak akcentu graficznego w wyrazie <i>bárbaros</i>
bárbaros	akceptuje się rzeczownik <i>bárbaros</i> bez doprecyzowania, że chodzi o barbarzyńców z północy

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
barabaras	użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst

Zadanie 6.8.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
perder (a) (los) / (algunos) clientes quedarse sin clientes	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
que no tengan (muchos) clientes tener menos clientes no tener clientes perder (a) (sus) futuros clientes perder dinero por falta de clientes	
de que algunos clientes se largarán	akceptuje się użycie trybu <i>indicativo</i> zamiast <i>subjuntivo</i>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
no ser original enfadar a los clientes	odpowiedź niezgodna z tekstem
se largarán las originalidades seguir su ejemplo menos clientes	odpowiedź nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentem tekstu poprzedzającym lukę
limitar (a) los clientes	odpowiedź niejasna
la crisis tener problemas asustar a los clientes	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	D
7.2.			B
7.3.			D
7.4.			C
7.5.			B
7.6.			C

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	Aunque / Mientras
8.2.			derechos
8.3.			condiciones
8.4.			con

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
8.1.	Cuando / Según / Todos / Como
8.2.	leyes
8.3.	estados
8.4.	por

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
9.2.		
9.3.		
9.4.		

Zadanie	Poprawna odpowiedź
9.1.	la mayoría de las mujeres encuestadas la mayoría de mujeres encuestadas
9.2.	han salido a/para dar una vuelta salieron a/para dar una vuelta habrán salido a/para dar una vuelta salieron a/para darse una vuelta
9.3.	te hubieras / te hubieses acostado tan tarde te acostaras tan tarde
9.4.	se quedaron dormidos se quedaron dormidos mientras/cuando estaban

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
9.1.	mayoría de las mujeres encuestadas
9.2.	saldrán a dar una vuelta han salido a darse la vuelta han salido a dar la vuelta han salido a dar vueltas han salido a darle vuelta
9.3.	te hubiera(n) acostado tan tarde
9.4.	se quedaron dormido se quedaron durmiendo se han quedado dormidos

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto wpisywane fragmenty nie przekraczają podanego w poleceniu limitu wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8.
8.1.	Aunque
8.3.	condiciones

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9.
9.1.	la mayoria de las mujeres encuestadas
9.2.	an salido a dar una vuelta
9.3.	te ubieras / te ubieses acostado tan tarde
9.4.	se qedaron dormidos

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. Czy wskazane jest, aby zapytać osobę, której chcemy coś podarować (np. z okazji urodzin), o to, jaki prezent chciałaby dostać? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś wady i zalety takiego rozwiązania.
2. Jesteś właśnie po lekturze artykułu, którego autor podważał zasadność uczenia się języków obcych w dobie powszechnie dostępnych programów elektronicznych służących do tłumaczenia tekstów (np. *aplicación de traducción automática*). Napisz **list** do redakcji, w którym wyjaśnisz, dlaczego nie zgadzasz się z autorem artykułu, oraz opisz sytuację, w której posłużenie się przez Ciebie tłumaczem stało się przyczyną nieporozumienia.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za daną tezą lub rozwiązaniem i przeciw nim, kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (list)

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwnie)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny	

2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu		zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (szlampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne zakończenie wypowiedzi	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L			

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Czy wskazane jest, aby zapytać osobę, której chcemy coś podarować (np. z okazji urodzin), o to, jaki prezent chciałaby dostać? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz wady i zalety takiego rozwiązania.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się w niej do następującej kwestii: czy powinno się zapytać osobę, której chcemy coś podarować, o to, co chciałaby otrzymać w prezencie. Zdający musi też stwierdzić, że w pracy będą rozpatrywane wady i zalety takiego rozwiązania (wymaga tego ten typ rozprawki).
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. wskazywać, że prezentowane będą wady i zalety. Na przykład: *Preguntarle a la persona a la que queremos obsequiar qué regalo le gustaría recibir es una buena solución, pero también tiene sus desventajas.*
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *¿Es una buena idea preguntar a la persona que celebra su cumpleaños o el día de su santo qué regalo le gustaría recibir?*, to uznaje się ją za odbiegającą od tematu. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą rozpatrywane wady i zalety, np. *¿Cuáles son los aspectos positivos y negativos de preguntarle a un familiar o a un amigo nuestro qué desea recibir de regalo?*
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0. (rozprawka „za i przeciw” z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).
5. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli zdający uwzględni w tezie oba elementy tematu (wady i zalety), a w rozwinięciu omawia tylko jeden z nich.
6. Użycie zwrotów typu *En mi opinión...*, *A mi parecer...* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na wady i zalety danego zjawiska.
7. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że coraz częściej pytamy osoby, którym chcemy coś podarować, o to, co chciałyby dostać w prezencie, nie jest tezą.
8. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
9. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne (np. *relajo* zamiast *regalo*), jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
10. Teza, w której komunikacja jest zakłócona w kluczowych elementach, jest kwalifikowana na poziom niższy.
11. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Preguntar a alguien qué quiere recibir por su cumpleaños o otra ocasión es buena idea, pero hay situaciones en las que esta pregunta puede resultar inoportuna.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
En mi opinión, no está mal preguntar a una persona qué regalo desea recibir, sobre todo cuando no conocemos sus gustos.	teza odbiegająca od tematu (teza jednostronna)
No es fácil elegir regalo. En esta situación, algunos preguntan a la persona que celebra, por ejemplo, sus cumpleaños qué quiere recibir.	brak tezy
Comprar regalos tiene sus ventajas, pero también sus desventajas.	teza niezgodna z tematem

Przykłady podane w powyższej tabeli zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.

Elementy tematu

Elementami są: (1) wady i (2) zalety zadania pytania osobie, której chcemy coś podarować, co chciałaby otrzymać w prezencie.

Dobre i złe strony mogą być przedstawione zarówno z punktu widzenia osoby obdarowywanej, jak i obdarowującej.

(1) wady

- brak elementu zaskoczenia (prezent nie jest niespodzianką)
- możliwość urażenia osoby obdarowywanej
- niemożność spełnienia oczekiwań osoby obdarowywanej (np. prezent przekraczający nasze możliwości finansowe)
- niezgodne z naszymi przekonaniem oczekiwania osoby obdarowywanej (np. prezent wykonany z materiałów nieekologicznych, szkodliwy dla zdrowia itp.)
- trudności w nabyciu prezentu (np. mała dostępność)

(2) zalety

- obopólne zadowolenie (osoby obdarowywanej i obdarowującej, brak rozczarowania)
- „trafienie” w gust i/lub oczekiwania osoby obdarowywanej
- uniknięcie sytuacji podarowania kolejnego identycznego prezentu lub rzeczy już posiadanej przez osobę obdarowywaną
- ułatwienie osobie obdarowującej poszukiwania prezentu (np. oszczędność czasu)

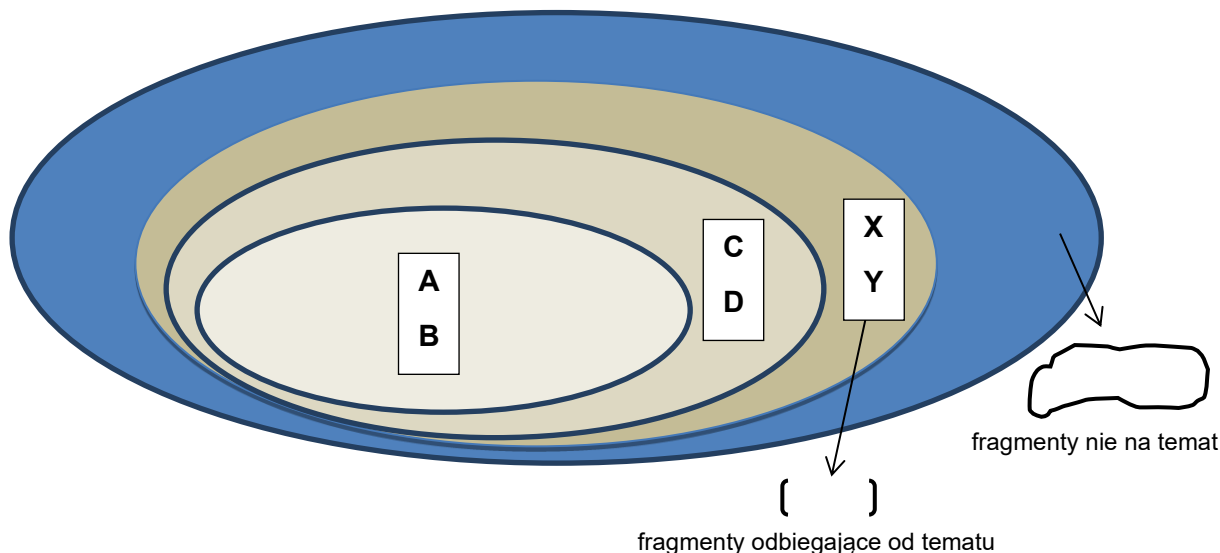
Akceptuje się wypowiedź, w której zdający podaje wady i zalety niepytania osoby, której pragniemy coś podarować, o to, co chciałaby otrzymać w prezencie („lustrzane odbicie” tematu).

Zgodność z tematem

Czy wskazane jest, aby zapytać osobę, której chcemy coś podarować (np. z okazji urodzin), o to, jaki prezent chciałaby dostać? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś wady i zalety takiego rozwiązania.

} „główka” tematu

elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - charakterystyka różnych rodzajów upominków/prezentów
 - rady dotyczące sposobów nabywania prezentów.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - opis tradycji związanych z wręczaniem prezentów (np. Walentynki, Mikołajki)
 - prezenty jako przejaw konsumpcjonizmu.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - rozważania na temat zasadności organizowania uroczystości takich jak wesela, urodziny, imieniny itp. bez nawiązania do prezentów
 - wady i zalety sklepów stacjonarnych/internetowych bez nawiązania do prezentów.

Takie fragmenty są otoczone „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje wady i zalety, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki	Przykład zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
En conclusión, preguntar a alguien qué le gustaría recibir de regalo tiene tanto ventajas como desventajas.	Mis argumentos demuestran que no es aconsejable regalar mascotas.

LIST FORMALNY

Temat

Jesteś właśnie po lekturze artykułu, którego autor podważał zasadność uczenia się języków obcych w dobie powszechnie dostępnych programów elektronicznych służących do tłumaczenia tekstów (np. *aplicación de traducción automática*). Napisz **list** do redakcji, w którym wyjaśnisz, dlaczego nie zgadzasz się z autorem artykułu, oraz opiszesz sytuację, w której posłużenie się przez Ciebie tłumaczem stało się przyczyną nieporozumienia.

List formalny jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy, w tym odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący.

Wstęp

1. Wstęp musi zawierać cel/powód napisania listu zgodny z tematem. Zdający powinien na przykład wyrazić chęć podzielenia się swoimi wrażeniami/spostrzeżeniami/uwagami dotyczącymi przeczytanego artykułu, zasygnalizować swój sprzeciw wobec argumentów przedstawionych przez autora artykułu itp.
2. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien nawiązać w nim do treści przeczytanego artykułu, np. potrzeby (lub braku potrzeby) uczenia się języków obcych, dostępności narzędzi elektronicznych ułatwiających komunikację, niedoskonałości tłumaczy itp.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do elementów tematu.
4. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do zagadnienia przedstawionego w temacie.

Elementy tematu

Elementami są: (1) uzasadnienie, dlaczego autor artykułu jest w błędzie, twierdząc, że w dobie powszechnie dostępnych programów elektronicznych służących do tłumaczenia tekstów nie jest potrzebna znajomość języków obcych (2) opis sytuacji, w której posłużenie się przez piszącego tłumaczem stało się przyczyną nieporozumienia.

(1) uzasadnienie, dlaczego autor artykułu jest w błędzie, twierdząc, że w dobie powszechnie dostępnych programów elektronicznych służących do tłumaczenia tekstów nie jest konieczna znajomość języków obcych

W swojej pracy zdający powinien uzasadnić potrzebę uczenia się języków obcych pomimo istnienia programów elektronicznych służących do tłumaczenia tekstów.

Realizując ten element tematu, zdający może odnieść się na przykład do:

- możliwości podjęcia prostej, szybkiej, spontanicznej rozmowy
- odbioru/rozumienia otoczenia podczas pobytu w danym kraju (np. rozumienie napisów ostrzegawczych, informacyjnych, tekstów reklamowych)
- lepszego poznania mentalności mieszkańców danego kraju
- wad/niedoskonałości translatorów w powiązaniu z uczeniem się języków obcych.

Akceptuje się argumenty, które odnoszą się do negatywnego wpływu artykułu na motywacje ludzi do uczenia się języków obcych, pod warunkiem że zdający poda przynajmniej jeden argument uzasadniający potrzebę uczenia się języków obcych.

Jeśli zdający opisuje swoje doświadczenia związane z nauką języków obcych, ale nie uzasadnia, dlaczego znajomość tych języków jest dla niego ważna / jest mu potrzebna, to taka realizacja pierwszego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

Jeśli zdający jedynie wspomina, że uczenie się języków obcych jest potrzebne lub że autor artykułu jest w błędzie, ale nie podaje uzasadnienia, to taka realizacja pierwszego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

(2) opis sytuacji, w której posłużenie się przez piszącego translatoem stało się przyczyną nieporozumienia

Aby drugi element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest, aby zdający opisał swoje konkretne negatywne doświadczenie związane z korzystaniem z translatora, którego bezpośrednim skutkiem było nieporozumienie, czyli pomyłka lub spór wynikłe z niewłaściwego zrozumienia czegoś (np. wyrazu/wyrażenia).

Realizacja tego elementu tematu jest kwalifikowana maksymalnie na poziom 1, jeżeli zdający opisał swoje konkretne negatywne doświadczenie związane z korzystaniem z translatora bez nawiązania do nieporozumienia.

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający opisuje doświadczenie innej osoby.

Zgodność z tematem

Jesteś właśnie po lekturze artykułu, którego autor podważał zasadność uczenia się języków obcych w dobie powszechnie dostępnych programów elektronicznych służących do tłumaczenia tekstów (np. *aplicación de traducción automática*).
Napisz **list** do redakcji, w którym wyjaśnisz,

} „główka” tematu

dlaczego nie zgadzasz się z autorem artykułu, oraz

element 1.

opiszesz sytuację, w której posłużenie się przez Ciebie tłumaczem stało się przyczyną nieporozumienia.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - opinia odnosząca się do stylu i/lub sposobu ujęcia tematu przez autora artykułu
 - okoliczności zapoznania się z treścią artykułu.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - krytyka innego artykułu tego samego autora dotyczącego tematu niezwiązanego z nauką języków obcych i tłumaczy, np. czytelnictwa.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - biografia znanego dziennikarza.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją jednego z elementów polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Elementy charakterystyczne dla formy

List formalny musi zawierać odpowiedni zwrot rozpoczynający, np. *Estimado señor / Estimada señora*, i kończący, np. *Atentamente / Saludos cordiales*. Jeśli zdający stosuje zwrot rozpoczynający typu: *Querido Director / Hola / Buenos días* lub zwrot kończący typu: *Besos / Hasta luego*, to taka realizacja elementu charakterystycznego dla formy jest kwalifikowana na poziom 0.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst

- przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
 3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
 4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
 5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
 6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
 7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *simpático, interesante, bonito*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *volver a ver* zamiast *ver otra vez*; *acaba de salir* zamiast *ha salido hace un momento*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *El libro fue escrito a mediados de siglo pasado*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło <u>,</u> i deszczowo. Zrobiłem to <u>√</u> ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).

2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 160 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *Salu2*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *película, banda*, np. *la telenovela "M jak miłość"*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *He leído Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *en casa* (2 wyrazy), *por esos chicos* (3 wyrazy), *10.01.2024* (1 wyraz), *10 de enero de 2024* (5 wyrazów).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *e-mail*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *sms*, *s.f.*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
 - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780*.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *el siglo XX* (3 wyrazy).
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ayer perdí el teléfono en sklep obuwniczy*. (7 wyrazów).